

10126

מבוא למקרוכלכלה

חוברת הקורס סתיו 2025א

כתבה : גליה עופר

אוקטובר 2024 - סמסטר סתיו – תשפ"ה

פנימי – לא להפצה.

© כל הזכויות שמורות לאוניברסיטה הפתוחה.

אל הסטודנט/ית

אנו מברכים אותך עם הצטרפותך לקורס "מבוא למקרוכלכלה". קורס זה, יחד עם הקורס "מבוא מיקרוכלכלה" מקנה כלים ומושגים בסיסיים לצורך ניתוח ההיבטים השונים של הפעילות הכלכלית.

כדי להצליח בקורס נדרש ידע מתמטי ברמה תיכונית. מומלץ מאוד, לכן, לסטודנט/ית שאינו/ה בעלת ידע זה, ללמוד קודם את הקורס "מתמטיקה תיכונית" או את הקורס "מכונה במתמטיקה לתלמידי מדעי הרוח והחברה".

ברצוננו להביא לתשומת ליבך את שיטת הלימוד וההוראה הנהוגה באו"פ. שיטת ההוראה הינה שיטת הלימוד העצמי, ולכן מבחינתנו ספר הלימוד הוא המורה, וזאת בלי קשר למספר מפגשי ההנחיה. מפגשי הנחיה כשמים כן הם – הנחיה. החומר המחייב לבחינה הסופית הינו כל נושאי הלימוד מספרי הלימוד. בהחלט ייתכן שנושאים אשר לא ידונו במסגרת המפגשים ואף לא במסגרת המטלות יופיעו בבחינה הסופית.

אנו סבורים שהשקעת זמן ומאמץ מספיק מצידך, שיתבטאו בלימוד החומר, בהכנת המטלות ובהשתתפות במפגשים, יאפשרו לך לסיים את הקורס בהצלחה ולהפיק ממנו הנאת לימוד ותועלת.

בכל בעיה לימודית או מנהלית, שאינה מוצאת פתרון במסגרת שיחה עם המנחה, תוכל לפנות למרכזת ההוראה בקורס, גליה עופר, בדוא"ל: galyao@openu.ac.il.

באתר האינטרנט של הקורס תמצאו חומרי למידה נוספים, חומרי תרגול רבים וכן הקלטות של מפגשים מקוונים. בנוסף, האתר מהווה עבורכם ערוץ תקשורת עם צוות ההוראה ועם סטודנטים אחרים בקורס. פרטים על למידה מתוקשבת ואתר הקורס, תמצאו באתר שה"ם בכתובת:

<http://www.openu.ac.il/shoham>

מידע על שירותי ספרייה ומקורות מידע שהאוניברסיטה מעמידה לרשותכם, תמצאו באתר הספרייה באינטרנט www.openu.ac.il/Library.

לתשומת לב הסטודנטים הלומדים בחו"ל:

למרות הריחוק הפיסי הגדול, נשתדל לשמור אתכם על קשרים הדוקים ולעמוד לרשותכם ככל האפשר.

הפרטים החיוניים על הקורס נכללים בחוברת הקורס וכן באתר הקורס. מומלץ מאוד להשתמש באתר הקורס ובכל אמצעי העזר שבו וכמובן לפנות אלינו במידת הצורך.

ב ב ר כ ה ,

צוות הקורס

הדרישות בקורס

קורס זה הינו בערך ברמת קורס מבוא לכלכלה הנלמד בשנת הלימודים הראשונה באוניברסיטאות אחרות. רמת לימודים זו דורשת השקעת מאמץ רב יחסית בקורס, בעיקר בשל כלי הניתוח הנלמדים בו.

הלימוד בקורס כולל הגשת מטלות במשך הסמסטר, וכן עמידה בבחינת גמר בהצלחה. ציון הקורס ייקבע כממוצע משוקלל של ציוני המטלות והבחינה.

כדי לסיים את הקורס ולזכות ב-4 נקודות זכות, עליך לעמוד בדרישות הבאות:

א. לצבור לפחות 14 נקודות בהגשת המטלות.

ב. להשיג לפחות 60 נקודות בבחינת הגמר.

ג. להשיג לפחות 60 נקודות בציון הסופי.

לתשומת ליבכם!

פתרון המטלות הוא מרכיב מרכזי בתהליך הלמידה, לכן מומלץ שתשתדלו להגיש מטלות רבות ככל האפשר.

כדי לעודדכם להגיש לבדיקה מספר רב של מטלות הנהגנו את ההקלה שלהלן:

בחישוב הציון הסופי נשקלל את כל המטלות שציוניהן גבוהים מהציון בבחינת הגמר. ציוני מטלות אלה תורמים לשיפור הציון הסופי. ליתר המטלות נתייחס במידת הצורך בלבד. מתוכן נבחר רק את הטובות ביותר עד להשלמת המינימום ההכרחי לעמידה בתנאי הגשת המטלות. משאר המטלות נתעלם.

זכרו! ציון סופי מחושב רק לסטודנטים שעברו את בחינת הגמר בציון 60 ומעלה והגישו מטלות כנדרש באותו קורס.

איך צוברים 14 נקודות בהגשת מטלות?

בחוברת הקורס תמצאו 3 ממ"חים שמשקל כל אחד מהם הוא 3 נקודות ו- 4 ממ"נים שמשקל כל אחד מהם 4 נקודות.

- ✓ אפשר לעמוד בדרישות על-ידי הגשת 4 מטלות מתוכן לפחות 2 ממ"נים.
- ✓ אפשר לעמוד בדרישות על-ידי הגשת 5 מטלות, לא משנה באיזה הרכב של ממ"נים/ממ"חים.
- ✓ רצוי כמובן להגיש את כל 7 המטלות ואז משקל המטלות בציון הסופי יהיה 25%.

לוח זמנים ופעילויות (10126 / א2025)

שבוע לימוד	תאריכי שבוע הלימוד	יחידת הלימוד המומלצת	מפגשי ההנחיה*	תאריך אחרון ממ"ח (לאו"פ)	למשלוח ממ"ח (למנחה)
1	01.11.2024-29.10.2024	יחידות 1 + 2			
2	08.11.2024-03.11.2024	יחידה 2			
3	15.11.2024-10.11.2024	יחידה 3		ממ"ח 01 13.11.2024	
4	22.11.2024-17.11.2024	יחידה 3			
5	29.11.2024-24.11.2024	יחידה 4			
6	06.12.2024-01.12.2024	יחידה 4			ממ"ח 11 1.12.2024
7	13.12.2024-08.12.2024	יחידה 4			
8	20.12.2024-15.12.2024	יחידות 6 + 7			ממ"ח 12 15.12.2024
9	27.12.2024-22.12.2024 (ה-ו חנוכה)	יחידה 7		ממ"ח 02 22.12.2024	
10	03.01.2025-29.12.2024 (א-ה חנוכה)	יחידה 7			
11	10.01.2025-05.01.2025	יחידה 8			ממ"ח 13 5.1.2025
12	17.01.2025-12.01.2025	יחידה 8			
13	24.01.2025-19.01.2025	יחידה 9		ממ"ח 03 19.1.2025	
14	31.01.2025-26.01.2025	יחידה 9			ממ"ח 14 26.1.2025
15	03.02.2025-02.02.2025	תירגול וחזרה			

מועדי בחינות הגמר יפורסמו בנפרד

* התאריכים המדויקים של המפגשים הקבוצתיים מופיעים ב"לוח מפגשים ומנחים".

הערות חשובות לתשומת לבכם!

1. חל איסור מוחלט על הכנה משותפת של מטלות ו/או על העתקת מטלות. פרטים נוספים, ראו "נספח 2: תקנון משמעת לסטודנטים", המופיע בידיעון האקדמי.
2. לא תתקבלנה מטלות שמועד הגשתן עבר. אישורים חריגים לא יתקבלו לאחר תום הסמסטר. יודגש כי לא תינתן לסטודנט אפשרות הגשת מטלות חלופיות אלא במקרים חריגים (כגון שירות מילואים ארוך).
3. מדיניות קורס זה היא לאשר הזנת ציון אפס במטלות שלא הוגשו כנדרש בקורס. סטודנטים אשר לא הגישו את מכסת המטלות המינימלית לעמידה בדרישות הקורס ולקבלת זכאות להיבחן, יזינו בעצמם ציון אפס באתר שאילתא <http://www.openu.ac.il/sheilta> קורסים ⇨ ציוני מטלות ובחינות ⇨ הזנת ציון 0 למטלות רשות שלא הוגשו יש לקחת בחשבון כי מטלות אשר יוזן להן ציון אפס ישוקללו בחישוב הציון הסופי ובכך יורידו ציון זה ולא ניתן יהיה להמירן במטלות חלופיות במועד מאוחר יותר. על כן קיימת אפשרות שסטודנט אשר יעבור את הבחינה בהצלחה ייכשל בקורס (כשהממוצע המשוקלל של ציוני המטלות והבחינה יהיה נמוך מ-60).
4. הגשת הממני"ם היא במערכת המטלות בלבד. הגשת הממחי"ם – בשאילתא.

מטלת מחשב (ממ"ח) 01

הקורס: 10126 - מבוא למקרוכלכלה

חומר הלימוד למטלה: יחידות 1 ו-2

משקל המטלה: 3 נקודות

מספר השאלות: 20

מועד אחרון להגשה: 13.11.2024

סמסטר: 2025א

יש לשלוח את התשובות לממ"ח באמצעות מערכת שאילתא

בכתובת: www.openu.ac.il/sheilta

משקל כל שאלה 5 נקודות.

כאשר מוזכרים המשתנים תוצר והשקעה יש להניח שמדובר בתוצר לאומי נקי ובהשקעה נקייה. יש להניח כי אין רנטה וריבית בדוחות רווח והפסד של הפירמות, המיסים מוטלים על הפרטים בלבד ואין מיסים עקיפים וסובסידיות. (זוהי הנחה מס' 1 בדף ההנחות בבחינה).

שאלה 1

במה מהבאים עוסקת מקרו כלכלה:

- א. מחיר דירה בפריס.
- ב. צמיחה ומיתון.
- ג. מחיר הקמח.
- ד. כמות השולחנות המיוצרת בארץ.
- ה. כל התשובות אינן נכונות.

שאלה 2

ההכנסה הנובעת מפירמה שווה ל:

- א. הקניות של הפירמה מפירמות אחרות.
- ב. הסכום של השכר שהפירמה משלמת והרווח שחולק לבעלי הפירמה.
- ג. הוצאות הפירמה לייצור המוצרים.
- ד. הפדיון של הפירמה ממכירות.
- ה. הערך המוסף של הפירמה.

שאלה 3

להלן רשימה של משתנים :

1. פדיון יומי של חנות
2. ההשקעה השנתית של משק
3. התוצר הרבעוני בישראל
4. יבוא חודשי
5. חיסכון אישי שנתי
6. מספר הדירות בישראל
7. מספר המפעלים בישראל
8. סכום יתרות המט"ח של המשק
9. צריכה פרטית שנתית
10. מלאי ההון של ישראל
11. ערך הרכוש של משפחה
12. הצריכה הציבורית השנתית.

מכאן ניתן להסיק כי,

- א. משתני הזרם ברשימה הם : 1-4, 9 ו-12. כל השאר הם משתני מלאי.
- ב. משתני הזרם ברשימה הם : 1-5, 9 ו-12. כל השאר הם משתני מלאי.
- ג. משתני הזרם ברשימה הם : 1-5, 9 ו-12, כל השאר הם משתני מלאי.
- ד. משתני הזרם ברשימה הם : 2-5, וכל השאר הם משתני מלאי.
- ה. המשתנים 1-6 הם משתני זרם והשאר הם משתני מלאי.

נתונים לשאלות 4-8

במשק סגור בלי פחת ובלי ממשלה פועלות שלוש פירמות. חקלאי שמגדל כבשים (כדי לגזוז את הצמר), מפעל לעיבוד הצמר לחוטים וחברת אופנה שמייצרת בגדים. להלן דו"חות רווח והפסד של שלוש הפירמות (בש"ח) לשנה שעברה :

החקלאי :	מפעל העיבוד :	חברת האופנה :
+ מכירות 1,000	+ מכירות 2,300	+ מכירות 4,000
- שכר עבודה 800	+ גידול מלאי 100	+ גידול מלאי 400
רווח 200	- קניית צמר 1,000	- קניית חוטים 1,300
	- שכר עבודה 800	- שכר עבודה 1,800
	רווח 600	רווח 1,300

ידוע כי הצרכנים במשק (העובדים ובעלי ההון) נוהגים לקנות צמר לסריגה ביתית ובגדים. כמו-כן, ידועים הנתונים הבאים לגבי פעילות המשק בשנה שעברה :

החקלאי ומפעל העיבוד חילקו את כל הרווחים ואילו בחברת האופנה חולקו רק 1,000 ש"ח מתוך הרווחים.

ענו על שאלות 4-8 בהתבסס על נתונים אלה.

שאלה 4

הערכים המוספים של הפירמות בש"ח הם :

- א. של החקלאי – 800, של מפעל העיבוד – 800 ושל חברת האופנה 1,800.
- ב. של החקלאי – 1,000, של מפעל העיבוד – 1,300 ושל חברת האופנה 2,700.
- ג. של החקלאי – 1,000, של מפעל העיבוד – 1,400 ושל חברת האופנה 3,100.
- ד. של החקלאי – 1,000, של מפעל העיבוד – 2,300 ושל חברת האופנה 4,000.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 5

התוצר של המשק הוא (בש"ח) :

- א. 3,300.
- ב. 5,000.
- ג. 5,300.
- ד. 5,500.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 6

ההכנסה הפנויה בש"ח היא :

- א. 5,500.
- ב. 5,200.
- ג. 4,800.
- ד. 3,100.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 7

הצריכה הפרטית וההשקעה בש"ח הן :

- א. הצריכה הפרטית- 5,000 וההשקעה - 500.
- ב. הצריכה הפרטית- 5,000 וההשקעה - 300.
- ג. הצריכה הפרטית- 6,000 וההשקעה – 500.
- ד. הצריכה הפרטית- 7,300 וההשקעה – 0.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 8

- החיסכון האישי, החיסכון העסקי והחיסכון במשק בש"ח הם :
- א. החיסכון האישי- 300, החיסכון העסקי- 200 והחיסכון במשק 500.
 - ב. החיסכון האישי- 0, החיסכון העסקי- 200 והחיסכון במשק 200.
 - ג. החיסכון האישי- 200, החיסכון העסקי- 300 והחיסכון במשק 500.
 - ד. החיסכון האישי- 300, החיסכון העסקי- 0 והחיסכון במשק 300.
 - ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

נתונים לשאלות 9-11

- להלן נתונים על פעילות הממשלה במשק בשנה שעברה במיליוני ש"ח :
- 1) הממשלה גבתה מס הכנסה בסכום של 3,000.
 - 2) משרד הרווחה שילם קצבאות נכות, זקנה ודמי אבטלה בסכום של 840.
 - 3) המשרד לביטחון פנים הוציא 480, מתוכם 300 משכורות והשאר קניות מפירמות של מדים, אקדחים, ציוד משרדי וכו'...
 - 4) הוצאות החינוך הסתכמו ב- 1,200 מתוכם 840 תשלומי שכר והיתרה רכישה של עזרי לימוד.
 - 5) משרד התשתיות הוציא 600 לסלילת כבישים ובניית גשרים, מתוכם 360 תשלומי שכר והיתרה רכישות של בטון/אספלט/צבע.
 - 6) הממשלה בנתה מבני ציבור בסכום של 120 מתוכם 60 לשכר והיתרה לרכישת חומרי בניה.

ענו על שאלות 9-11 בהתבסס על נתונים אלה.

שאלה 9

- הצריכה הציבורית וההשקעה הציבורית במיליוני ש"ח הן :
- א. הצריכה הציבורית- 2,520 וההשקעה הציבורית - 720.
 - ב. הצריכה הציבורית- 1,800 וההשקעה הציבורית – 420.
 - ג. הצריכה הציבורית- 1,560 וההשקעה הציבורית - 0.
 - ד. הצריכה הציבורית- 1,680 וההשקעה הציבורית – 720.
 - ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 10

- הערך המוסף של הממשלה במיליוני ש"ח הוא :
- א. 840.
 - ב. 1,560.
 - ג. 2,400.
 - ד. 3,240.
 - ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 11

המיסים נטו והגירעון/עודף בתקציב הממשלה במיליוני ש"ח הם :

- א. המיסים נטו הם 3,000 ויש עודף של 840.
- ב. המיסים נטו הם 3,000 ויש עודף של 600.
- ג. המיסים נטו הם 2,160 ויש גירעון של 240.
- ד. המיסים נטו הם 1,080 ויש גירעון – 840.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

נתונים לשאלות 12 ו-13

בשנה שעברה נמדדו במשק הנתונים הבאים (במיליוני ש"ח) :

- צריכה ציבורית – 30
- מיסים – 40
- תשלומי העברה – 10
- תוצר לאומי נקי – 200
- עודף יבוא – 6
- חיסכון אישי – 15
- רווחים לא מחולקים – 5
- השקעה ציבורית – 10

שאלה 12

מנתונים אלו ניתן להסיק, כי הצריכה הפרטית והגירעון בתקציב הממשלה (במיליוני ש"ח) הם :

- א. הצריכה הפרטית- 150 והגירעון בתקציב הממשלה- 6.
- ב. הצריכה הפרטית- 160 ואין גירעון בתקציב הממשלה.
- ג. הצריכה הפרטית- 150 והגירעון בתקציב הממשלה- 10.
- ד. הצריכה הפרטית- 160 והגירעון בתקציב הממשלה- 10.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 13

מנתונים אלו ניתן להסיק, כי, ההכנסה הפנויה (במיליוני ש"ח) היא :

- א. 155.
- ב. 160.
- ג. 165.
- ד. 175.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 14

מנתונים שפרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה עולה כי בעשור האחרון התוצר הנומינלי גדל ב-9.2% ורמת המחירים עלתה ב-5%. מכאן ניתן להסיק כי:

- א. אין מספיק נתונים כדי לקבוע מה קרה לתוצר הריאלי.
- ב. התוצר הריאלי גדל ב-4.2%.
- ג. אם לא חל שינוי בגודל האוכלוסייה, אזי התוצר הנומינלי לנפש עלה ב-4%.
- ד. אם לא חל שינוי בגודל האוכלוסייה, אזי התוצר הריאלי לנפש עלה ב-4%.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 15

מנתוני החשבונאות הלאומית של משק פתוח בעשור האחרון עולה כי לאורך השנים:

- המיסים נטו והצריכה הציבורית גדלו כל אחד ב-80 מיליון ש"ח.
 - ההכנסה הפנויה גדלה ב-200 מיליון ש"ח – מחצית מהגידול הופנתה לצריכה פרטית והיתרה לחיסכון אישי.
 - החיסכון העסקי לא השתנה.
 - עודף היבוא גדל ב-40 מיליון ש"ח.
- מנתונים אלו ניתן להסיק כי:

- א. אין מספיק נתונים כדי לחשב את השינוי בתוצר.
- ב. התוצר גדל ב-320 מיליון ש"ח.
- ג. התוצר גדל ב-280 מיליון ש"ח.
- ד. ההשקעה גדלה ב-100 מיליון ש"ח.
- ה. ההשקעה גדלה ב-40 מיליון ש"ח.

שאלה 16

בשנת 2020 הכנסתה הפנויה של משפחת כהן היא 100,000 ש"ח. בשנה זו רכשה המשפחה המוצרים שונים ב-90,000 ש"ח ורכשה אגרות-חוב ממשלתיות ב-50,000 ש"ח. נתונים אלו נרשמו בחשבונאות הלאומית של אותה שנה:

- א. לא יתכן כי נתונים אלו מדויקים, שכן ההוצאות של המשפחה גדולות מהכנסתה הפנויה.
- ב. צריכה פרטית 140,000 ש"ח והחיסכון האישי 40,000 - (מינוס) ש"ח.
- ג. צריכה פרטית 90,000 ש"ח והחיסכון אישי 10,000 ש"ח.
- ד. צריכה פרטית 90,000 ש"ח וחיסכון אישי 60,000 ש"ח.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 17

התוצר המקומי הגולמי (תמ"ג) של המדינה בשנת 2021 היה 1,300 מיליארד ש"ח. כמו-כן, נתון כי באותה שנה ההכנסות של גורמי הייצור הלאומיים שנוצרו בחו"ל הסתכמו ב- 150 מיליארד ש"ח וההכנסות של גורמי יצור זרים שנוצרו במשק הסתכמו ב- 140 מיליארד ש"ח. מכאן ניתן להסיק כי התוצר הלאומי הגולמי (תל"ג) בשנת 2021 היה :

- א. 1,190 מיליארד ש"ח.
- ב. 1,310 מיליארד ש"ח.
- ג. 1,290 מיליארד ש"ח.
- ד. 1,420 מיליארד ש"ח.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 18

בדיון שנערך בשיעור כלכלה נשמעו הטענות הבאות לגבי חשבונאות לאומית **במשק פתוח** :
טענה I- אם החיסכון גדול מההשקעה אז היצוא גדול מהיבוא.
טענה II- החיסכון הציבורי שווה להשקעה הציבורית.
טענה III- אם היצוא גדול מהיבוא אזי התוצר גדול מסכום השימושים המקומיים.
טענה IV- אם ההשקעה גדולה מהחיסכון אז סכום השימושים המקומיים קטן מהתוצר.
מכאן ניתן להסיק כי :

- א. רק טענות II ו-III נכונות.
- ב. רק טענות I ו-IV נכונות.
- ג. כל ארבע הטענות נכונות.
- ד. רק טענות I ו-III נכונות.
- ה. רק טענות I, III ו-IV נכונות.

המשך בעמוד הבא

שאלה 19

מנתוני החשבונאות הלאומית של משק פתוח עולה, שבשנים האחרונות חלו בו השינויים הבאים :

- התוצר עלה ב - 200 מיליון ש"ח.
- הצריכה הציבורית לא השתנתה.
- המיסים נטו עלו ב - 150 מיליון ש"ח.
- החיסכון האישי (החיסכון של משקי הבית) גדל ב - 30 מיליון ש"ח.
- היבוא לא השתנה והיצוא קטן ב - 50 מיליון ש"ח.
- כל הרווחים מחולקים.

מכאן ניתן להסיק, כי במשך שנים אלו :

- א. לא ניתן לקבוע מה קרה להשקעה, ולא ניתן לקבוע מה קרה לצריכה הפרטית.
- ב. ההשקעה גדלה ב - 180 מיליון ש"ח, והצריכה הפרטית גדלה ב - 20 מיליון ש"ח.
- ג. ההכנסה הפנויה גדלה ב - 50 מיליון ש"ח והצריכה הפרטית גדלה ב - 20 מיליון ש"ח.
- ד. ההשקעה גדלה ב - 230 מיליון ש"ח, והצריכה הפרטית גדלה ב - 50 מיליון ש"ח.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 20

במשק סגור בלי ממשלה ובלי פחת פעלו בשנה שעברה שתי פירמות בלבד. מנתוני דו"ח רווח והפסד של הפירמות עולים הנתונים הבאים :

פירמה א : מכירות 2,000 ש"ח, אין שינוי במלאי, תשלומי שכר 1,000 ש"ח, רווח 1,000.
פירמה ב : מכירות 3,000 ש"ח, גידול במלאי 1,000 ש"ח, קניות מפירמה א 1,500 ש"ח, תשלומי שכר 1,000 ש"ח, רווח 1,500.

נתון כי פירמה א חילקה את כל רווחיה ופירמה ב חילקה רק מחצית מרווחיה.

מכאן ניתן להסיק כי בשנה שעברה :

- א. ההכנסה הפנויה היא 3,750 ש"ח והצריכה הפרטית היא 3,500 ש"ח.
- ב. ההכנסה הפנויה היא 4,500 ש"ח והצריכה הפרטית היא 5,000 ש"ח.
- ג. ההכנסה הפנויה היא 3,750 ש"ח והצריכה הפרטית היא 5,000 ש"ח.
- ד. ההכנסה הפנויה היא 4,500 ש"ח והצריכה הפרטית היא 3,500 ש"ח.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

מטלת מנחה (ממ"ן) 11

הקורס: 10126 - מבוא לכלכלה מקרו

חומר הלימוד למטלה: יחידה 3

מספר השאלות: 4 משקל המטלה: 4 נקודות

סמסטר: 2025 מועד אחרון להגשה: 1.12.2024

קיימות שתי חלופות להגשת מטלות:

- שליחת מטלות באמצעות מערכת המטלות המקוונת באתר הבית של הקורס
 - שליחת מטלות באמצעות הדואר או הגשה ישירה למנחה במפגשי ההנחיה
- הסבר מפורט ב"נוהל הגשת מטלות מנחה"

יש להניח כי שער הריבית הריאלי חיובי ($=$ גדול מאפס) אלא אם נאמר בשאלה אחרת. (בדף ההנחות בבחינה זוהי הנחה 2).

שאלה 1 (15 נקודות – 5 נק' לכל סעיף)

יזמית בוחנת ביצוע פרויקט תיירותי. בבדיקה של הנושא נאספו הנתונים הבאים:

בשנה הנוכחית ($t=0$) יהיה עליה לשלם סכום של 4,500 ש"ח עבור הקמת המתחם.

החל מהשנה הבאה ולמשך שלוש שנים בסה"כ ($t=1, t=2, t=3$) הפרויקט יפעל ולאחר מכן המתחם ייסגר. בכל אחת משלושת השנים בהן המתחם יפעל יהיו לה הכנסות ממכירת כרטיסים ועלויות שכר שיהיה עליה לשלם לעובדים.

הריבית הרלבנטית ליזמית היא 5%.

להלן טבלה המתארת הצפי להכנסות ולעלויות השוטפות בכל שנה:

שנה	הכנסות ממכירת כרטיסים	עלויות שכר
שנה ראשונה, $t=1$	5,050	4,000
שנה שנייה, $t=2$	8,205	6,000
שנה שלישית, $t=3$	11,315.25	9,000

- א. חשבו את הערך הנוכחי הנקי (NPV) של הפרויקט. האם הפרויקט כדאי? הסבירו.
- ב. כיצד תשתנה תשובתכם לסעיף א אם יתברר שעלות הקמת המתחם היא 5,200 ש"ח?
- ג. כיצד תשתנה תשובתכם לסעיף א אם הממשלה תכריז על תכנית הלוואות ליזמים בפרויקט בריבית מסובסדת של 3%?

שאלה 2 (30 נקודות – 6 נק' לכל סעיף)

לכל אחת מחמש השאלות יש לסמן את התשובה הנכונה. אם תכתבו נימוק לבחירה ותשובתכם שגויה אך הדרך נכונה ניתן לקבל ניקוד חלקי.

נתונים לשאלות 2.1 ו-2.2.

בלוח שלהלן מוצגות 3 תוכניות השקעה אותן בוחנת פירמה. הניחו כי אין לפניך תוכניות נוספות. הריבית הרלבנטית לפירמה היא 3% והנתונים הם באלפי ש"ח. הפירמה תבצע כל תכנית השקעה שהיא כדאית.

התוכנית	עלות ההשקעה	הערך הנוכחי של התקבולים נטו בשער ריבית 3%
א	70	75
ב	120	125
ג	160	157

2.1

מנתונים אלה ניתן להסיק כי :

- א. ההשקעה של הפירמה תהיה 200 אלף ש"ח.
- ב. ההשקעה של הפירמה תהיה 190 אלף ש"ח.
- ג. הפירמה תבצע את כל שלוש התוכניות.
- ד. הפירמה תבצע רק את תכנית א.

2.2

הניחו עתה שהריבית הרלבנטית לפירמה ירדה ל-2%. מכך ניתן להסיק כי :

- א. יתכן שההשקעה של הפירמה תהיה 350 אלף ש"ח.
- ב. יתכן שהפירמה תבצע רק תכנית אחת – א או ב.
- ג. הפירמה תבצע רק את תכנית א והשקעתה תהיה 70 אלף ש"ח.
- ד. לא ניתן לקבוע מה תהיה ההשקעה, אך היא לכל היותר 190 אלף ש"ח.

2.3

להלן מספר טענות לגבי הקשר שבין ההשקעה במשק לבין שער הריבית. איזו מהן נכונה?

- א. ככל שהריבית גבוהה יותר התשואה מכל תכנית השקעה גדולה יותר ולכן ההשקעה במשק גדולה יותר.
- ב. ככל שהריבית נמוכה יותר כדאי לפירמות להתייעל ולפיכך ההשקעה במשק תהיה קטנה יותר.
- ג. ככל שהריבית נמוכה יותר קיימות פחות תוכניות השקעה כדאיות ולפיכך ההשקעה במשק קטנה יותר.
- ד. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

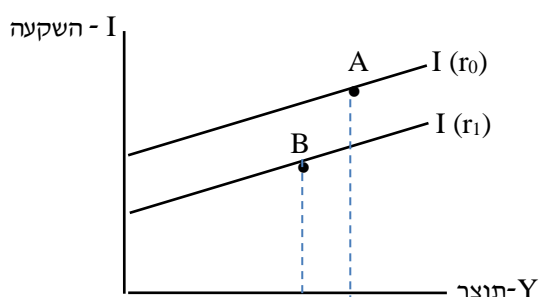
2.4

הנטייה השולית להשקיע (MPI) מבטאת את:

- העלייה בהשקעה הנובעת מעלייה של שקל אחד בהכנסה הפנויה.
- העלייה בהשקעה הנובעת מעלייה של שקל אחד בתוצר.
- העלייה בצריכה הפרטית הנובעת מעלייה של שקל אחד בהכנסה הפנויה.
- היחס שבין ההשקעה לבין התוצר.

2.5

להלן פונקציות ההשקעה של משק בשנה הנוכחית ובשנה הקודמת. ההשקעה בשנה הקודמת מיוצגת על-ידי נקודה A ובשנה הנוכחית ע"י נקודה B. מכאן ניתן להסיק כי בשנה הנוכחית ביחס לקודמת:

- הריבית ירדה והתוצר גדל.
- הריבית עלתה והתוצר לא השתנה.
- הריבית עלתה והתוצר קטן.
- הריבית ירדה והתוצר קטן.

שאלה 3 (30 נקודות - 6 נק' לכל סעיף)

למשפחת סגל עקומת צריכה פרטית המקיימת נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת הכנסה פנויה ושווה ל-0.8 כמו-כן ידוע כי ברמת הכנסה פנויה אפס הצריכה המתוכננת של המשפחה חיובית ושווה ל-100 ש"ח. ענו על הסעיפים הבאים והסבירו בקצרה תשובותיכם.

חשוב- דוגמה היא לא הסבר ולכן יש להימנע ממתן דוגמאות.

א. חשבו את הצריכה הפרטית, את החיסכון ואת ההכנסה הפנויה של המשפחה אם נתון שברמת ההכנסה הפנויה הנוכחית הנטייה הממוצעת לצרוך שווה ל-0.9.

ב. מה קורה לערכה של הנטייה הממוצעת לצרוך של משפחת סגל ככל שההכנסה הפנויה עולה? מהי האינטואיציה הכלכלית לתופעה זו?

ג. התוו את עקומת הצריכה הפרטית של המשפחה כאשר ההכנסה הפנויה על הציר האופקי והצריכה על הציר האנכי. מה יקרה לעקומת הצריכה של המשפחה אם הריבית במשק תעלה? הראו בתרשים והסבירו.

ד. טענה: "אם הכנסת המשפחה נמוכה מ-500 ש"ח אז הנטייה הממוצעת לחסוך היא שלילית והנטייה הממוצעת לצרוך גדולה מ-1". האם הטענה נכונה? נמקו.

ה. הניחו כי במשק משפחות רבות ולכולן אותה עקומת צריכה פרטית כמו למשפחת סגל. הממשלה מתכננת לבצע רפורמה שתגדיל את המס על משפחות בעלות הכנסה גבוהה ותקטין את המס על משפחות בעלות הכנסה נמוכה, כך שסכום המס לא ישתנה. מה יקרה לצריכה המצרפית במשק? הסבירו את תשובתכם.

שאלה 4 (25 נקודות - 5 נק' לכל סעיף)

לכל אחת מחמש השאלות יש לסמן את התשובה הנכונה. אם תכתבו נימוק לבחירה ותשובתכם שגויה אך הדרך נכונה ניתן לקבל ניקוד חלקי.

נתונים לשאלות 4.1-4.4:

להלן נתונים על עקומת הצריכה הפרטית של משפחה 1 כפונקציה של הכנסתה הפנויה בש"ח:

C צריכה פרטית	Y_d הכנסה פנויה
60	0
150	100
230	200
300	300
360	400
410	500

הניחו שבין כל 2 רמות הכנסה עוקבות הנטייה השולית לצרוך קבועה.

4.1

מנתונים אלה ניתן להסיק כי:

א. אם ההכנסה של המשפחה שווה ל- 200 ש"ח אז הנטייה הממוצעת לצרוך היא 0.15 והנטייה הממוצעת לחסוך היא -0.15.

ב. אם הנטייה הממוצעת לצרוך היא 0.8 אז ההכנסה של המשפחה שווה ל- 400 ש"ח.

ג. אם ההכנסה של המשפחה היא 450 ש"ח אז הנטייה השולית לצרוך היא 0.5.

ד. אם ההכנסה של המשפחה היא 350 ש"ח אז הנטייה השולית לחסוך היא 0.6.

4.2

מנתונים אלה ניתן להסיק כי:

א. ככל שהכנסת המשפחה קטנה יותר כך הנטייה השולית לצרוך יותר גדולה.

ב. מכיוון שהנטייה השולית לצרוך היא פוחתת, יתכן שהמשפחה תצרוך פחות כשהכנסתה עולה.

ג. הסכום של הנטייה השולית לצרוך והנטייה הממוצעת לצרוך שווה תמיד ל-1.

ד. ככל שהכנסת המשפחה גדולה יותר היא מקצה חלק גדול יותר מהכנסתה לצריכה וחלק קטן יותר מהכנסתה לחיסכון.

4.3

הניחו כי יש במשק שתי משפחות 1 ו-2, שעקומת הצריכה של כל אחת מהן נתונה בטבלה למעלה. במצב המוצא הכנסתה הפנויה של כל אחת מהמשפחות היא 400 ש"ח לחודש. מכאן ניתן להסיק כי במשק:

- א. הצריכה הפרטית היא 360, החיסכון הוא 40 וההכנסה הפנויה היא 400.
- ב. מכיוון שהנתונים הוצגו בצורה של טבלה ולא בפונקצייה, לא ניתן לחשב את הצריכה הפרטית ואת החיסכון במשק.
- ג. הצריכה הפרטית היא 800, החיסכון הוא 0 וההכנסה הפנויה היא 800.
- ד. הצריכה הפרטית היא 720, החיסכון הוא 80 וההכנסה הפנויה היא 800.

4.4

בהמשך לשאלה 4.3, הממשלה החליטה להטיל מס של 100 ש"ח על משפחה 2 ולתת קצבה בסך 100 ש"ח למשפחה 1. מכאן ניתן להסיק כי נתוני המשק לעומת מצב המוצא:

- א. בתנאים אלה הגדלת אי השוויון בהתחלקות ההכנסות מקטינה את הצריכה הפרטית במשק, ובנתונים אלה היא תקטן ב- 10 ש"ח.
- ב. לא ניתן לקבוע מה יקרה לצריכה הפרטית במשק.
- ג. לשינוי בהתחלקות ההכנסות בתנאים אלה אין השפעה על הצריכה הפרטית במשק ולכן הצריכה הפרטית לא תשתנה.
- ד. הגדלת אי השוויון בהתחלקות ההכנסות מגדילה את הצריכה הפרטית במשק, ובנתונים אלה היא תגדל ב- 10 ש"ח.

4.5

שימו לב, שאלה זו עומדת בפני עצמה ואינה מתבססת על הנתונים הקודמים. למשפחת אור פונקציית צריכה פרטית המקיימת נטייה שולית לצרוך הפוחתת ככל שההכנסה הפנויה עולה. הניחו כי ברמת ההכנסה הנוכחית של המשפחה היא חוסכת 2,000 ש"ח בחודש. מכאן ניתן להסיק כי ברמת ההכנסה הפנויה הנוכחית:

- א. ייתכן שהנטייה הממוצעת לחסוך של המשפחה היא שלילית.
- ב. אם הנטייה הממוצעת לחסוך היא 0.25, אזי הצריכה הפרטית של המשפחה היא 6,000 ש"ח.
- ג. אם המשפחה מוציאה לצריכה 3,000 ש"ח אזי הנטייה הממוצעת לחסוך של המשפחה היא 0.25.
- ד. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

מטלת מנחה (ממ"ן) 12

הקורס: 10126 - מבוא למקרוכלכלה

חומר הלימוד למטלה: יחידה 4

משקל המטלה: 4 נקודות

מספר השאלות: 4

מועד אחרון להגשה: 15.12.2024

סמסטר: 2025א

קיימות שתי חלופות להגשת מטלות:

- שליחת מטלות באמצעות מערכת המטלות המקוונת באתר הבית של הקורס
 - שליחת מטלות באמצעות הדואר או הגשה ישירה למנחה במפגשי ההנחיה
- הסבר מפורט ב"נוהל הגשת מטלות מנחה"

בתשובתיכם לממ"ן זה ולמטלות שאחריו התבססו על ההנחות הבאות, אלא אם כן מניסוח השאלה עולה במפורש אחרת:

1. הצריכה הפרטית תלויה בהכנסה הפנויה ובשער הריבית.
2. ההשקעה תלויה בשער הריבית ובתוצר הלאומי.
3. כאשר מדובר במשק שנמצא באבטלה, יש להניח כי הוא יימצא באבטלה גם לאחר השינויים המפורטים בשאלה.
4. המשק מצוי תמיד במצב של שיווי משקל. כל שינוי אקסוגני מביא את המשק לשיווי משקל חדש באופן מיידי. אין שינוי אקסוגני פרט לאלה המתוארים בשאלה.
5. בכל השאלות הנוגעות למודל קיינס מתווספות ההנחות הבאות:
 - 5.1. כל הרווחים מחולקים.
 - 5.2. במשק מוטל מס קבוע בלבד, כלומר אין מס יחסי.
 - 5.3. הנטייה השולית להוציא, MPE, קטנה מ-1.

(אלה הנחות 3-7 בדף ההנחות בבחינה)

בממ"ן זה הניחו בנוסף כי המשק סגור ושער הריבית במשק קבוע. כמו-כן, הניחו כי אם יש גירעון בתקציב הממשלה הוא ממומן על-ידי מכירת אג"ח לציבור.

שאלה 1 (30 נקודות - 6 לכל סעיף)

- להלן נתונים על משק סגור באבטלה, במיליוני ש"ח.
- עקומת הצריכה הפרטית במשק נתונה על-ידי: $C = 400 + 0.6Y_d$ כאשר Y_d ההכנסה הפנויה ו- C הצריכה הפרטית.
- עקומת ההשקעה במשק נתונה על-ידי: $I = 200 + 0.2Y$ כאשר Y התוצר ו- I ההשקעה.
- הצריכה הציבורית שווה ל-400 מיליון ש"ח והממשלה אינה גובה מיסים.
- א. חשבו את הביקוש המצרפי, את המכפיל, את התוצר הלאומי של שיווי משקל, את הצריכה הפרטית ואת ההשקעה.
- ב. הציגו בתרשים את עקומת הביקוש המצרפי והראו בעזרת קו עזר ששיפועו 1 את תוצר שיווי המשקל שחישבתם.
- ג. נתון כי התוצר של תעסוקה מלאה הוא 5,400 מיליון ש"ח. חשבו את פער התוצר ואת הפער הדפלציוני השנה.
- ד. הניחו כי משקי הבית שינו את התנהגותם והם מעוניינים לצרוך 30 מיליון ש"ח יותר בכל רמה של הכנסה פנויה. מהי עקומת הצריכה הפרטית החדשה? חשבו את השינוי בתוצר של שיווי המשקל, את השינוי בהשקעה ואת השינוי בצריכה הפרטית.
- ה. בהמשך לסעיף הקודם, כיצד יתכן שהתוצר גדל ביותר מ-30 מיליון ש"ח? הסבירו מילולית את התהליך. תשובה ללא הסבר התהליך לא תזכה בניקוד.

שאלה 2 (24 נקודות – 8 לכל סעיף)

- להלן נתונים על משק: הנטייה השולית להשקיע שווה ל-0.15, הנטייה השולית לצרוך היא 0.75, במשק מוטל מס יחסי של 40% מהתוצר.
- א. חשבו את המכפיל במשק אם לא היה מס יחסי וכאשר יש מס כזה. הסבירו את ההבדל.
- ב. הניחו כי משקי הבית הגדילו את הצריכה הפרטית ב-100 מיליון ש"ח בכל רמה של הכנסה פנויה (יש מס יחסי). חשבו את השינוי בתוצר, את השינוי בצריכה הפרטית, את השינוי בהשקעה, את השינוי במיסים ואת השינוי בגירעון של הממשלה שייגרמו כתוצאה מכך.
- ג. הניחו כי הגודל האוטונומי של עקומת ההשקעה במשק זה משתנה בתדירות גבוהה בהתאם למצב הביטחוני במשק וגורם לזעזועים ברמת התעסוקה. באיזו משיטות המס-קבוע או יחסי, הזעזועים בתעסוקה יהיו קטנים יותר? הסבירו תשובתכם.

המשך בדף הבא

שאלה 3 (30 נקודות – 10 לכל סעיף)

במשק מסוים נתונות פונקציות ההתנהגות הבאות (במיליוני ש"ח) :

$$C = 1,540 + 0.6Y_d \quad \text{הצריכה הפרטית:}$$

$$I = 500 + 0.15Y \quad \text{ההשקעה:}$$

$$G = 1,000 \quad \text{הצריכה הציבורית:}$$

הממשלה לא משקיעה ונתון כי הגירעון בתקציב הממשלה הוא 100.

כמו-כן, נתון שפער התוצר במשק הוא 360.

- א. חשבו את סכום המיסים נטו, את הנוסחה של עקומת הצריכה הפרטית כפונקציה של התוצר הלאומי, ושל הביקוש המצרפי, את התוצר בשיווי המשקל, והציגו את דוח מקורות ושימושים.
- ב. שרת האוצר הציעה להגדיל את הצריכה הציבורית ולממן זאת על-ידי הגדלת מיסים, בסכום שיביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה. חשבו בכמה על הממשלה להגדיל את הצריכה הציבורית כדי להשיג את המטרה, ומה יהיה השינוי בצריכה הפרטית כתוצאה מיישום ההצעה.
- ג. שר הרווחה הציע כי במקום ההצעה הקודמת מסעיף ב, הממשלה תגדיל את תשלומי ההעברה בסכום שיביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה. חשבו בכמה על הממשלה להגדיל את תשלומי ההעברה כדי להשיג את המטרה, מה יהיה השינוי בצריכה הפרטית כתוצאה מיישום ההצעה ומה יהיה השינוי בגירעון בתקציב הממשלה.

שאלה 4 (16 נקודות- 4 לכל סעיף)

לכל אחת מארבע השאלות יש לסמן את התשובה הנכונה. אם תכתבו נימוק לבחירה ותשובתכם שגויה אך הדרך נכונה ניתן לקבל ניקוד חלקי.

4.1 משק סגור עם ריבית קבועה נמצא בשיווי משקל באבטלה. הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ולממן את התוספת להוצאה על-ידי מיסים. כתוצאה מכך :

- א. התוצר יגדל, ההשקעה לא תשתנה והצריכה הפרטית תגדל.
- ב. התוצר יגדל, ההשקעה תגדל ולא ניתן לדעת מה יקרה לצריכה הפרטית.
- ג. התוצר יגדל, ההשקעה תגדל והצריכה הפרטית תגדל.
- ד. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

4.2 משק סגור עם ריבית קבועה נמצא בשיווי משקל באבטלה. ידוע כי במשק ההשקעה לא תלויה בתוצר. הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ולממן את התוספת להוצאה על-ידי מיסים. כתוצאה מכך :

- א. התוצר יגדל, ההשקעה תגדל והצריכה הפרטית תגדל.
- ב. התוצר יגדל, ההשקעה לא תשתנה והצריכה הפרטית לא תשתנה.
- ג. התוצר יגדל, ההשקעה לא תשתנה ולא ניתן לדעת מה יקרה לצריכה הפרטית.
- ד. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

4.3 כתוצאה ממשבר עולמי משקי הבית החליטו להגדיל את החיסכון האישי בכל רמה של הכנסה פנויה. כתוצאה מכך :

- א. הן החיסכון והן הצריכה הפרטית יקטנו.
- ב. החיסכון לא ישתנה והצריכה הפרטית תקטן.
- ג. החיסכון יקטן והצריכה הפרטית לא תשתנה.
- ד. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

4.4 כתוצאה ממשבר עולמי משקי הבית החליטו להגדיל את החיסכון האישי בכל רמה של הכנסה פנויה. הניחו כי במשק זה ההשקעה אינה תלויה בתוצר. כתוצאה מכך :

- א. החיסכון יגדל והצריכה הפרטית תקטן.
- ב. הן החיסכון והן הצריכה הפרטית יקטנו.
- ג. החיסכון יקטן והצריכה הפרטית לא תשתנה.
- ד. החיסכון לא ישתנה והצריכה הפרטית תקטן.

מטלת מחשב (ממ"ח) 02

הקורס: 10126 - מבוא למקרוכלכלה

חומר הלימוד למטלה: יחידות 4 ו-5

משקל המטלה: 3 נקודות

מספר השאלות: 20

מועד אחרון להגשה: 22.12.2024

סמסטר: 2025א

יש לשלוח את התשובות לממ"ח באמצעות מערכת שאילתא

בכתובת: www.openu.ac.il/sheilta

משקל כל שאלה 5 נקודות.

שאלות 1-8 בממ"ח זה הן חזרה נוספת על החומר של יחידה 4.
בשאלות אלה יש להניח כי שער הריבית במשק קבוע.

שאלות 9 – 20 מתייחסות לחומר של יחידה 5.

בתשובתיכם התבססו על ההנחות הבאות, אלא אם מהשאלה עולה במפורש אחרת:

1. מערכת הבנקים מצויה תמיד בדיוק בגבול הרזרבה הדרוש. כל שינוי אקסוגני מביא את המערכת מיד לגבול הרזרבה. ההתאמות נעשות באמצעות פיקדונות עובר ושב.
2. הציבור מחזיק סכום קבוע במזומן.

(אלה הנחות 8 ו-9 בדף ההנחות בבחינה)

שאלה 1

מכפיל ההכנסה הלאומית (K) גדול יותר ככל ש:

- א. הנטייה השולית להשקיע קטנה יותר.
- ב. התוצר של תעסוקה מלאה קטן יותר.
- ג. הנטייה השולית לצרוך גדולה יותר.
- ד. שיעור המס היחסי גבוה יותר.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 2

- משק נמצא בשיווי משקל באבטלה. כתוצאה משינוי בהתנהגות משקי הבית במשק גדלה הצריכה הפרטית בכל רמה של הכנסה פנויה.
- התוצר יגדל בשיעור גדול יותר ככל ש :
- הנטייה השולית להשקיע קטנה יותר.
 - הנטייה השולית לצרוך קטנה יותר.
 - הגודל האוטונומי של הביקוש המצרפי במצב המוצא גדול יותר.
 - שיעור המס היחסי נמוך יותר.
 - כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 3

נתון שהתוצר של שיווי משקל הוא 1,000 ש"ח והמכפיל שווה ל- 5. מכאן ניתן להסיק כי עקומת הביקוש המצרפי במשק היא :

- $AD = 1,000 + 0.8Y$
- $AD = 100 + 5Y$
- $AD = 250 + 0.8Y$
- $AD = 200 + 0.8Y$
- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 4

- במשק סגור שנמצא בשיווי משקל באבטלה ידועים הנתונים הבאים :
- הנטייה השולית לצרוך (MPC) מתוך ההכנסה הפנויה הינה 0.6.
- הנטייה השולית להשקיע (MPI) מתוך התוצר הינה 0.15.

הממשלה החליטה להפחית את המיסים ב- 100 מיליון ש"ח ולהגדיל את הלוואותיה מהציבור באותו הסכום. כתוצאה מכך ניתן להסיק, כי :

- ההשקעה תגדל ב- 36 מיליון ש"ח.
- הצריכה הפרטית תגדל ב- 60 מיליון ש"ח.
- התוצר יגדל ב- 400 מיליון ש"ח.
- התוצר יקטן כי הביקוש המצרפי ירד.
- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 5

המכפיל במשק שווה :

- א. לתוצר של תעסוקה מלאה חלקי החותך (גודל אוטונומי) של הביקוש המצרפי.
- ב. לשינוי בתוצר הלאומי של שיווי משקל הנובע משינוי של 1 ש"ח בביקוש לצריכה ציבורית, ללא תלות בצורת המימון.
- ג. ליחס שבין הגידול בתוצר הלאומי והגידול בצריכה הפרטית.
- ד. לסכום של הנטייה השולית לצרוך ושל הנטייה השולית להשקיע.
- ה. לתוצר של שיווי משקל חלקי החותך (גודל אוטונומי) של הביקוש המצרפי.

שאלה 6

ידועים הנתונים הבאים על משק מסוים :

הנטייה השולית לצרוך היא 0.6, הנטייה השולית להשקיע היא 0.2 ופער התוצר הוא 100 ש"ח. הממשלה רוצה להביא את המשק לשיווי משקל בתעסוקה מלאה על-ידי העלאת הצריכה הציבורית ומימון ההוצאה על-ידי מכירת אג"ח לציבור. מכאן ניתן להסיק כי :

- א. השינוי הדרוש בצריכה הציבורית הוא 100 ש"ח והצריכה הפרטית תגדל ב- 60 ש"ח.
- ב. השינוי הדרוש בצריכה הציבורית הוא 100 ש"ח והצריכה הפרטית תגדל ב- 240 ש"ח.
- ג. השינוי הדרוש בצריכה הציבורית הוא 20 ש"ח והצריכה הפרטית תגדל ב- 60 ש"ח.
- ד. השינוי הדרוש בצריכה הציבורית הוא 20 ש"ח ואין מספיק נתונים כדי לחשב את השינוי בצריכה הפרטית.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 7

ידועים הנתונים הבאים על משק מסוים :

התוצר של תעסוקה מלאה הוא 4,400 ש"ח. הנטייה השולית להוציא היא 0.75. גודל הפער הדפלציוני הוא 100 ש"ח. מנתונים אלה ניתן להסיק כי :

- א. $AD = 1,000 + 0.75Y$
- ב. $AD = 4,000 + 0.75Y$
- ג. התוצר של שיווי משקל שווה 4,300 ש"ח.
- ד. התוצר של שיווי משקל שווה 4,325 ש"ח.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 8

ידועים הנתונים הבאים על משק מסוים :

הנטייה השולית לצרוך היא 0.75 והנטייה השולית להשקיע היא 0.05.

כתוצאה מאופטימיות של המשקיעים לאור החלפת הממשלה, ההשקעה גדלה ב- X ש"ח בכל רמה של תוצר וריבית. ידוע כי כתוצאה מכך התוצר של שיווי המשקל גדל ב- 1,000 ש"ח. להלן שלוש טענות :

I. $X=200$.

II. ההשקעה תגדל ב- 200 ש"ח והצריכה הפרטית תגדל ב- 800 ש"ח.

III. ההשקעה תגדל ב- 250 ש"ח והצריכה הפרטית תגדל ב- 750 ש"ח. מכאן ניתן להסיק כי :

א. כל שלוש הטענות לא נכונות.

ב. רק טענה I נכונה.

ג. רק טענה II נכונה.

ד. רק טענות I ו-II נכונות.

ה. רק טענות I ו-III נכונות.

שאלה 9

במערכת הבנקאית של משק נתון שכמות הכסף היא – 78 ש"ח, בסיס הכסף הוא 30 ש"ח והמזומן בידי הציבור 18 ש"ח. מכאן ניתן להסיק כי :

א. הלוואות הבנקים הן 36 ש"ח, יחס הרזרבה הוא 0.25 והרזרבות הן 12 ש"ח.

ב. הלוואות הבנקים הן 48 ש"ח, יחס הרזרבה הוא 0.2 והרזרבות הן 12 ש"ח.

ג. הלוואות הבנקים הן 36 ש"ח, יחס הרזרבה הוא 0.2 והרזרבות הן 18 ש"ח.

ד. הלוואות הבנקים הן 48 ש"ח, יחס הרזרבה הוא 0.25 והרזרבות הן 48 ש"ח.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 10

במערכת הבנקאית של משק נתון שבסיס הכסף הוא – 1,000 ש"ח, כמות הכסף היא 3,000 ש"ח ויחס הרזרבה הוא 0.2. מכאן ניתן להסיק כי :

א. הלוואות הבנקים הן 2,000 ש"ח, הרזרבות הן 500 ש"ח והמזומן בידי הציבור הוא 500 ש"ח.

ב. הלוואות הבנקים הן 2,500 ש"ח, הרזרבות הן 500 ש"ח והמזומן בידי הציבור הוא 0 ש"ח.

ג. הלוואות הבנקים הן 1,500 ש"ח, הרזרבות הן 750 ש"ח והמזומן בידי הציבור הוא 250 ש"ח.

ד. הלוואות הבנקים הן 2,400 ש"ח, הרזרבות הן 600 ש"ח והמזומן בידי הציבור הוא 400 ש"ח.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 11

אם כל הלקוחות של בנק מסוים יבקשו בו-זמנית למשוך את כספם אזי:

- א. הבנק יוכל לשלם לכולם בתנאי שאין לו גירעון ברזרבות.
- ב. הבנק יוכל לשלם לכולם גם אם יש לו גירעון ברזרבות.
- ג. הבנק יוכל לשלם לכולם רק אם המאזן שלו מאוזן, כלומר הנכסים שווים להתחייבויות.
- ד. הבנק יוכל לשלם לכולם אם הוא הבנק היחידי במשק.
- ה. הבנק לא יוכל לשלם לכולם.

שאלה 12

כמות הכסף שווה ל:

- א. הסכום של הרזרבות של הבנקים וההלוואות של הבנקים לציבור.
- ב. הסכום של בסיס הכסף וההלוואות של הבנקים לציבור.
- ג. הסכום של הרזרבות של הבנקים והמזומן שבידי הציבור.
- ד. הסכום של פיקדונות העו"ש והרזרבות של הבנקים.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 13

במערכת הבנקאות של המשק נתון כי יחס הרזרבה המינימלי שווה ל- 0.1.

עקב התמוטטות אחד הבנקים במשק חלה ירידה בביטחון הציבור בבנקים, ולכן הציבור הגדיל את כמות המזומן שהוא מחזיק ב-6,000 ש"ח.

הבנק המרכזי מעוניין לשמור על כמות הכסף ללא שינוי. איזו מדיניות תביא לתוצאה זו?

- א. הגדלת יחס הרזרבה הדרוש כנגד פיקדונות בבנק.
- ב. מכירת אג"ח לציבור ב-6,000 ש"ח.
- ג. קניית אג"ח מהציבור ב-6,000 ש"ח.
- ד. קניית אג"ח מהציבור ב-5,400 ש"ח.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

המשך בעמוד הבא

נתונים לשאלות 14-16

הניחו כי במערכת הבנקאות של המשק במצב המוצא ידועים הנתונים הבאים :
המזומן שבידי הציבור- 400 ש"ח, הרזרבות- 1,200 ש"ח, יחס הרזרבה המינימלי- 0.25,
כמות הכסף- 5,200 ש"ח וההלוואות של הבנקים לציבור הן 3,600.
ענו על השאלות הבאות (**כל אחת בנפרד**) בהתייחס לנתונים אלה.

שאלה 14

- הבנק המרכזי קנה אג"ח מהציבור בסכום של 100 ש"ח. כתוצאה מכך בשיווי המשקל החדש :
- א. המזומן בידי הציבור יהיה 300 ש"ח וכמות הכסף תהיה 5,300 ש"ח.
 - ב. הרזרבות של הבנקים יהיו 700 ש"ח וכמות הכסף תהיה 5,500 ש"ח.
 - ג. כמות הכסף תקטן, אך אין מספיק נתונים כדי לחשב בכמה.
 - ד. ההלוואות של הבנקים לציבור יהיו 3,900 ש"ח וכמות הכסף תהיה 5,600 ש"ח.
 - ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 15

- כתוצאה מהתפתחות הארנק הדיגיטלי הציבור הקטין את סכום המזומן שבידיו ב- 50 ש"ח.
כתוצאה מכך בשיווי המשקל החדש :
- א. כמות הכסף תקטן ב- 50 ש"ח.
 - ב. הרזרבות יהיו 650 ש"ח וכמות הכסף תהיה 5,400 ש"ח.
 - ג. בסיס הכסף לא ישתנה ולכן כמות הכסף לא תשתנה.
 - ד. פיקדונות העו"ש יהיו 5,000 ש"ח ובסיס הכסף יקטן ב- 50 ש"ח.
 - ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 16

הציבור הקטין את המזומן שבידיו ב- 100 ש"ח ובמקביל הבנק המרכזי שינה את יחס הרזרבה המינימלי כנגד עו"ש כך שכמות הכסף לא תשתנה. להלן 3 טענות :

I. ההלוואות לא ישתנו.

II. יחס הרזרבה החדש יהיה קטן מזה של מצב המוצא.

III. בסיס הכסף לא ישתנה.

לפיכך,

א. כל שלוש הטענות נכונות.

ב. כל שלוש הטענות אינן נכונות.

ג. רק טענה II נכונה.

ד. רק טענות I ו- III נכונות.

ה. רק טענות I ו- II נכונות.

נתונים לשאלות 17-19

הניחו כי יחס הרזרבה במערכת הבנקאות של המשק הוא 0.2.
ענו על השאלות הבאות (**כל אחת בנפרד**) בהתייחס לנתון זה.

שאלה 17

הציבור הקטין את המזומן שהוא מחזיק ב-100 ש"ח והבנק המרכזי שינה את כמות האג"ח שהוא מוכר כך שכמות הכסף לא תשתנה. כתוצאה משתי הפעולות:

- א. הרזרבות יגדלו ב-100 ש"ח, ההלוואות לא ישתנו ובסיס הכסף יגדל ב-80 ש"ח.
- ב. הרזרבות יקטנו ב-100 ש"ח, ההלוואות יקטנו ב-300 ש"ח ובסיס הכסף יקטן ב-100 ש"ח.
- ג. הרזרבות יגדלו ב-20 ש"ח, ההלוואות יגדלו ב-80 ש"ח ובסיס הכסף יקטן ב-80 ש"ח.
- ד. הרזרבות יגדלו ב-20 ש"ח, פיקדונות העו"ש יגדלו ב-80 ש"ח וההלוואות לא ישתנו.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 18

הציבור הגדיל את המזומן שבידיו ב-100 ש"ח ובמקביל בנק המרכזי קנה אג"ח מהציבור ב-100 ש"ח. כתוצאה משני שינויים אלה:

- א. כמות הכסף לא תשתנה ש"ח אך מאזן הבנקים המסחריים ישתנה.
- ב. כמות הכסף תקטן והרזרבות יגדלו.
- ג. כמות הכסף תגדל ב-100 ש"ח ולא יהיה שינוי במאזן הבנקים המסחריים.
- ד. כמות הכסף תקטן ב-100 ש"ח ולא יהיה שינוי במאזן הבנקים המסחריים.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 19

הבנק המרכזי שינה את יחס הרזרבה המינימלי ל-0.25. כתוצאה מכך:

- א. כמות הכסף תקטן.
- ב. בסיס הכסף יקטן.
- ג. כמות הכסף לא תשתנה.
- ד. כמות הכסף תגדל.
- ה. כל התשובות לעיל לא נכונות.

המשך בעמוד הבא

שאלה 20

הציבור הקטין את המזומן שבידיו. הבנק המרכזי מעוניין שכמות הכסף לא תשתנה. מה מהבאים יכול להתאים?

- א. קניית אג"ח מהציבור.
- ב. הפחתת יחס הרזרבה המינימלי.
- ג. הפחתת הריבית המוניטרית.
- ד. לא נדרש שינוי כי פעולת הציבור לא משפיעה על כמות הכסף.
- ה. מכירת אג"ח לציבור.

מטלת מנחה (ממ"ן) 13

הקורס: 10126 - מבוא למקרוכלכלה

חומר הלימוד למטלה: יחידות 6 ו-7

משקל המטלה: 4 נקודות

מספר השאלות: 4

מועד אחרון להגשה: 5.1.2025

סמסטר: 2025א

קיימות שתי חלופות להגשת מטלות:

- שליחת מטלות באמצעות מערכת המטלות המקוונת באתר הבית של הקורס
 - שליחת מטלות באמצעות הדואר או הגשה ישירה למנחה במפגשי ההנחיה
- הסבר מפורט ב"נוהל הגשת מטלות מנחה"

בתשובותיכם התבססו על ההנחות הבאות, בנוסף להנחות מהיחידות הקודמות, אלא אם כן מניסוח השאלה עולה במפורש אחרת:

1. היצע הכסף (היתרות הנומינליות) קשיח לחלוטין ביחס לשער הריבית ונקבע על ידי הבנק המרכזי.
 2. הביקוש לכסף תלוי בשער הריבית ובתוצר הלאומי.
- (אלה הנחות 10 ו-11 בדף ההנחות בבחינה)

שאלה 1 (20 נקודות – 5 לכל סעיף)

- שוק הכסף במשק נמצא בשיווי משקל ובשאלה זו יש להתייחס לשיווי משקל חלקי בשוק הכסף.
- א. הסבירו מדוע ככל שהריבית עולה הציבור מעוניין להחזיק פחות יתרות ריאליות, הציגו את שוק הכסף בתרשים וסמנו את הריבית ואת כמות היתרות הריאליות של שיווי המשקל.
 - ב. כיצד הבנק המרכזי יכול לשלוט בריבית במשק על-ידי קנייה ומכירה של אג"ח לטווח קצר? הסבירו והראו בתרשים של שוק הכסף.
 - ג. הניחו כי השנה חלה עלייה בתוצר של המשק. הראו בתרשים והסבירו מה השפעת שינוי זה על הריבית. פרטו מה יכול הבנק המרכזי לעשות אם הוא מעוניין לשמור על שער הריבית כמו במצב המוצא.
 - ד. הניחו כי השנה חל שינוי בטעמים של הציבור והוא מעוניין להחזיק פתוח יתרות ריאליות לכל רמה של תוצר וריבית. הראו בתרשים והסבירו מה השפעת שינוי זה על הריבית. קבעו האם הטענה הבאה נכונה או לא נכונה והסבירו בקצרה: "בהנחה שהבנק המרכזי מעוניין לשמור על שער ריבית כמו במצב המוצא, אז מדיניות מתאימה היא קניית אג"ח מהציבור".

שאלה 2 (30 נקודות – 10 לכל סעיף)

נגיד הבנק המרכזי נאם בכנס כלכלי וקבע כי שתי מטרות עיקריות של המדיניות המוניטרית הן שמירה על יציבות המחירים ושמירה על רמת תעסוקה גבוהה. ענו על הסעיפים הבאים בנפרד.

- א. הניחו כי המשק נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. כיצד יכול הבנק המרכזי לפעול על מנת להגדיל את רמת התעסוקה? פרטו את המדיניות הרצויה, תארו את ההתרחשות במשק כתוצאה מהפעלת מדיניות זו על ידי תרשים זרימה וסכמו את השפעותיה על הריבית, התוצר, התעסוקה וכל אחד מהשימושים.
- ב. הניחו כעת כי המשק נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. כתוצאה משינוי בהתנהגות משקי הבית חלה עלייה בצריכה הפרטית בכל רמה של ריבית והכנסה פנויה. מהי המדיניות שעל הבנק לנקוט על מנת שתישמר יציבות מחירים? הסבירו בפרוט.
- ג. משק נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. הגיע מועד הפדיון של אג"ח לטווח קצר של הבנק המרכזי וכתוצאה מכך כמות הכסף גדלה ב-1%. תארו את ההתרחשות במשק כתוצאה מכך על ידי תרשים זרימה וסכמו את ההשפעות על הריבית, רמת המחירים, התוצר, התעסוקה וכל אחד מהשימושים. איזה מטרה של הבנק לא תושג?

שאלה 3 (30 נקודות – 10 לכל סעיף)

- בסעיפים הבאים יש טענות. לכל אחת מהן יש לקבוע אם היא נכונה או לא נכונה ולנמק. הנימוק חייב לכלול את תיאור ההתרחשות במשק, הסקת מסקנות וקישור לטענה.
- א. משק נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. כתוצאה מחששות למיתון, משקי הבית הגדילו את החיסכון לכל רמה של הכנסה פנויה וריבית. כלכלנית טענה כי (1) בהנחות הרגילות החיסכון יקטן (2) אם ההשקעה לא תלויה בתוצר אז החיסכון יגדל.
- ב. משק נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. נתון כי הנטייה השולית לצרוך היא 0.8 והצריכה הפרטית לא תלויה בריבית. כתוצאה מאיום בטחוני הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית ב-100 מיליון ש"ח ומימנה זאת על-ידי מיסים. כלכלנית טענה כי ההשקעה תקטן ב-80.
- ג. משק נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית והיא מתלבטת אם לממן את תוספת ההוצאה על-ידי מיסים או על-ידי מכירת אג"ח לציבור. כלכלנית טענה שאם המימון יהיה על-ידי מיסים אז הצריכה הפרטית תהיה גדולה יותר וההשקעה קטנה יותר ביחס למימון על-ידי מכירת אג"ח לציבור.

שאלה 4 (20 נקודות – 4 נקודות לכל סעיף)

בכל אחת מ-5 השאלות הבאות בחרו את התשובה הנכונה. אם תכתבו נימוק לבחירה ותשובתכם שגויה אך הדרך נכונה ניתן לקבל ניקוד חלקי.

השאלות 4.1-4.4 מתבססות על האירוע הבא :

משק נמצא בשיווי משקל באבטלה. הממשלה מחליטה להעלות את הצריכה הציבורית ב- B מיליון ש"ח ומתלבטת בין שתי חלופות מימון : מכירת אג"ח לציבור או הטלת מיסים.

4.1

בהנחה שהממשלה תבחר לממן את תוספת ההוצאה על-ידי מכירת אג"ח לציבור אזי :

א. לא ניתן לקבוע מה יקרה להשקעה ומה יקרה לצריכה הפרטית.

ב. התוצר יגדל אך שיעור האבטלה לא ישתנה.

ג. הריבית תעלה ולכן התוצר יקטן.

ד. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

4.2

בהנחה שהממשלה תבחר לממן את תוספת ההוצאה על-ידי מכירת אג"ח לציבור וידוע כי במשק זה הצריכה הפרטית תלויה רק בהכנסה הפנויה וההשקעה תלויה רק בריבית. אזי :

א. לא ניתן לקבוע מה יקרה להשקעה ומה יקרה לצריכה הפרטית.

ב. התוצר יגדל אך שיעור האבטלה לא ישתנה.

ג. ההשקעה תקטן והצריכה הפרטית תגדל.

ד. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

4.3

בהנחה שהממשלה תבחר לממן את תוספת ההוצאה על-ידי הטלת מיסים אזי :

א. התוצר יגדל אך שיעור האבטלה לא ישתנה.

ב. לא ניתן לקבוע מה יקרה להשקעה ומה יקרה לצריכה הפרטית.

ג. הריבית תעלה ולכן התוצר יקטן.

ד. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

4.4

להלן טענות שונות שנשמעו לגבי ההשוואה בין שתי צורות המימון המוצעות- מכירת אג"ח לציבור או מיסים.

א. הגירעון בתקציב הממשלה יהיה שווה בשתי החלופות.

ב. התעסוקה תגדל ביותר אם המימון יהיה על-ידי מיסים.

ג. הריבית תהיה גבוהה יותר אם המימון יהיה על-ידי מכירת אג"ח לציבור.

ד. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל באבטלה. הגודל האוטונומי של עקומת ההשקעה משתנה בתדירות גבוהה בהתאם למצב הביטחוני במשק וגורם לזעזועים ברמת התעסוקה.

במצב המוצא מדיניות הבנק המרכזי היא שמירה על שער ריבית קבוע על-ידי שינויים בכמות הכסף. בדיון שנערך בבנק, הועלתה הצעה לשנות את המדיניות ולשמור על כמות הכסף הנומינלית קבועה ולא על שער הריבית. איזה מהטענות הבאות נכונה?

א. במדיניות הקיימת הזעזועים ברמת התעסוקה קטנים יותר מאשר במדיניות המוצעת.

ב. במדיניות הקיימת הזעזועים ברמת התעסוקה גדולים יותר מאשר במדיניות המוצעת.

ג. הזעזועים ברמת התעסוקה אינם מושפעים מהמדיניות שינקוט הבנק המרכזי.

ד. לא ניתן לקבוע אם המדיניות המוצעת תגדיל או תקטין את הזעזועים ברמת התעסוקה.

מטלת מחשב (ממ"ח) 03

הקורס: 10126 - מבוא למקרוכלכלה

חומר הלימוד למטלה: יחידות 7 ו-8

משקל המטלה: 3 נקודות

מספר השאלות: 20

מועד אחרון להגשה: 19.1.2025

סמסטר: א2025

יש לשלוח את התשובות לממ"ח באמצעות מערכת שאילתא

בכתובת: www.openu.ac.il/sheilta

משקל כל שאלה 5 נקודות.

שאלות 1-6 בממ"ח הן חזרה נוספת על חומר של יחידה 7.

שאלות 7-20 מתייחסות ליחידה 8.

בתשובתיכם לשאלות על המשק הפתוח (בממ"ח זה ובממ"ן הבא) התבססו על ההנחה הבאה, אלא אם כן מניסוח השאלה עולה במפורש אחרת:

1. בכל השאלות הנוגעות לשוק הממ"ח או למודל קיינס במשק פתוח מתווספות ההנחות:

1.1. הממשלה נוקטת מדיניות של שער חליפין נייב ותנועות הון חופשיות.

1.2. המשק הוא קטן ביחס לעולם, ואין לו השפעה על רמת המחירים ועל שער הריבית השוררים בעולם (כלומר: רמת המחירים בעולם ושער הריבית העולמי הם אקסוגניים).

1.3. תנועות ההון תלויות בגורמים אקסוגניים, וכן בהפרש שבין שער הריבית המקומי לשער הריבית העולמי.

(בדף ההנחות בבחינה הנחה זו מסופרת כהנחה 12)

שאלה 1

משק סגור נמצא בשיווי משקל באבטלה.

הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור. התוצר יעלה בשיעור גדול יותר ככל ש:

א. הצריכה הפרטית רגישה פחות לשינויים בשער הריבית.

ב. הצריכה הציבורית במצב המוצא גדולה יותר.

ג. הביקוש לכסף רגיש יותר לשינויים בתוצר.

ד. הצריכה הפרטית רגישה פחות לשינויים בהכנסה הפנויה.

ה. ההשקעה רגישה פחות לשינויים בתוצר.

שאלה 2

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. הניחו כי הביקוש לכסף אינו תלוי בתוצר. הממשלה הגדילה את ההשקעה בתשתיות **בגודל הפער הדפלציוני** ומימנה זאת על-ידי מכירת אג"ח לציבור. במקביל הבנק המרכזי פדה אג"ח שמועד הפירעון שלהן הגיע וכמות הכסף במשק גדלה ב-1%. כתוצאה משני אירועים אלה:

- א. המשק יגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה ורמת המחירים לא תשתנה.
- ב. האבטלה תקטן, אך לא ברור אם המשק יגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה או לא.
- ג. לא ניתן לקבוע מה יקרה להשקעה ולצריכה הפרטית.
- ד. המשק יגיע לשיווי משקל בתעסוקה מלאה והריבית לא תשתנה.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 3

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **באבטלה**. במשק שני סוגים של משפחות: משפחות מסוג A שלהן נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת של הכנסה פנויה ושווה ל-0.6, ומשפחות מסוג B שלהן נטייה שולית לצרוך קבועה בכל רמת של הכנסה פנויה ושווה ל-0.8. במסגרת רפורמה במערכת המיסוי הופחתו המיסים המוטלים על משפחות מסוג B והועלו המיסים המוטלים על משפחות מסוג A, כך שסכום המיסים במשק לא השתנה. כתוצאה מכך:

- א. רק אם משפחות מסוג A עניות יותר ממשפחות מסוג B, אזי הצריכה הפרטית תגדל והתוצר יגדל.
- ב. הצריכה הפרטית תקטן והתוצר יקטן.
- ג. הצריכה הפרטית תגדל והתוצר יגדל.
- ד. מכיוון שסכום המיסים במשק לא השתנה, לא יהיה שינוי בתוצר.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 4

משק **סגור** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור. רמת המחירים תעלה בשיעור גדול יותר ככל ש:

- א. הצריכה הפרטית רגישה פחות לשינויים בשער הריבית.
- ב. הצריכה הציבורית במצב המוצא גדולה יותר.
- ג. הביקוש לכסף רגיש פחות לשינויים בתוצר.
- ד. ההשקעה רגישה יותר ביחס לשינויים בשער הריבית.
- ה. ההשקעה רגישה יותר לשינויים בתוצר.

שאלה 5

משק סגור נמצא בשיווי משקל בתעסוקה מלאה. נתון שהצריכה הפרטית אינה תלויה בשער הריבית וכן שהנטייה השולית לצרוך היא 0.6.

הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית ב-100 מיליון ש"ח ומימנה את תוספת ההוצאה על-ידי הטלת מיסים. כתוצאה מכך:

- ההשקעה תקטן ב-100 מיליון ש"ח והצריכה הפרטית לא תשתנה.
- ההשקעה תקטן ב-60 מיליון ש"ח והצריכה הפרטית תקטן ב-40 מיליון ש"ח.
- ההשקעה תקטן ב-40 מיליון ש"ח והצריכה הפרטית תקטן ב-60 מיליון ש"ח.
- ברור שההשקעה והצריכה הפרטית יקטנו, אך אין מספיק נתונים כדי לחשב בכמה.
- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 6

משק סגור נמצא בשיווי משקל באבטלה. הממשלה מתכוונת לבצע מדיניות פיסקלית מרחיבה. הבנק המרכזי מעוניין לשמור על שער ריבית קבוע כך שבכוונתו לפעול כדי שיישום מדיניות הממשלה לא יגרום לשינוי הריבית. איזו פעולה מתוך האפשרויות שלהלן מתאימה כדי ליישם את מדיניותו?

- מכירת אג"ח לציבור.
- הריבית לא תשתנה עקב מדיניות הממשלה, ולכן הבנק המרכזי אינו צריך לנקוט שום צעדים.
- הקטנת בסיס הכסף.
- הגדלת יחס הרזרבה כנגד פיקדונות בבנקים.
- קניית אג"ח מהציבור.

שאלה 7

להלן נתונים ממאזן התשלומים של משק בשנה שעברה (במיליוני דולרים):

- המשק לווה מחו"ל 700 ופרע הלוואות משנים קודמות בסכום של 400.
- המשק קיבל העברות חד-צדדיות נטו בסכום של 500.
- השקעות זרות במשק 1,500 והשקעות של תושבי המשק בחו"ל 1,300.
- היבוא שווה ליצוא.

מנתונים אלו אפשר להסיק כי בשנה שעברה יתרות המט"ח של המשק (במיליוני דולרים):

- גדלו ב-1,000.
- קטנו ב-1,000.
- גדלו ב-600.
- לא השתנו.
- כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 8

להלן נתונים ממאזן התשלומים של משק בשנת 2016 (במיליוני דולרים):

- היבוא 1,500 והיצוא 1,100.
- העברות חד צדדיות שהתקבלו נטו (העברות שהתקבלו מחו"ל פחות העברות שניתנו לחו"ל) הסתכמו ב- 100.
- ההשקעות הזרות במשק נטו (השקעות של זרים במשק פחות השקעות של תושבי המשק בעולם) – 160.
- יתרות המט"ח של המשק לא השתנו.

מהו סכום הלוואות שהתקבלו נטו (הלוואות שהתקבלו מחו"ל פחות הלוואות שניתנו לחו"ל)?

- א. 100
- ב. 140
- ג. 160
- ד. 200
- ה. 400

שאלה 9

להלן פירוט כל העסקות עם העולם שבוצעו בשנה האחרונה:

1. בעקבות אסון טבע, ישראל נתנה למדינה אחרת מענק בסחורות ששווין 100 מיליון דולר.
2. צה"ל רכש בחו"ל ציוד צבאי בסך של 500 מיליון דולר. מחצית מהתשלום שולמה במזומן והיתרה באשראי ל-3 שנים.
3. משקיעים ישראלים רכשו מניות בחו"ל (במזומן) בסכום כולל של 200 מיליון דולר.
4. ישראל שילמה במזומן 100 מיליון דולר לבנק אמריקני בעבור ריבית על הלוואות.

להלן שלוש טענות לגבי מאזן התשלומים של המשק:

- I. בחשבון השוטף יש גירעון של 500 מיליון דולר.
- II. בחשבון ההון יש עודף של 50 מיליון דולר.
- III. יתרות המט"ח קטנו ב-550 מיליון דולר.

לפיכך,

- א. רק טענות II ו-III נכונות.
- ב. רק טענה III נכונה.
- ג. רק טענות I ו-III נכונות.
- ד. רק טענה II נכונה.
- ה. כל שלוש הטענות נכונות.

שאלה 10

להלן נתונים ממאזן התשלומים של משק בשנה שעברה :

- היצוא קטן מהיבוא ב-60 מיליון דולר.
- המשק נתן העברות חד-צדדיות בסכום של 300 מיליון דולר, ולא קיבל העברות חד-צדדיות מחו"ל.
- יתרות המט"ח של המשק לא השתנו.

מכאן ניתן להסיק, כי :

- א. בחשבון השוטף יש עודף של 240 מיליון דולר.
- ב. בחשבון השוטף יש גירעון של 60 מיליון דולר.
- ג. בחשבון ההון יש עודף של 360 מיליון דולר.
- ד. בחשבון ההון יש עודף של 300 מיליון דולר.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 11

להלן פירוט עסקות שבוצעו בשנה האחרונה במשק מסוים :

1. הממשלה רכשה מפירמות בארה"ב ציוד צבאי בערך של 400 מיליון דולר. מחצית שולמה במזומן והשאר ניתן כמתנה מממשלת ארה"ב.
2. ההשקעות של זרים בישראל הסתכמו (במזומן) ב-500 מיליון דולר, ואילו השקעות של ישראלים בחו"ל הסתכמו (במזומן) ב-300 מיליון דולר.
3. בנק מחו"ל שילם לבנק מקומי תשלומי ריבית על חוב (במזומן) בסך 200 מיליון דולר.
4. פירמות ישראליות מכרו מוצרי היי-טק לחו"ל בשווי של 100 מיליון דולר באשראי (הלוואה).

להלן שלוש טענות בנוגע לעסקות אלו במאזן התשלומים :

- I. בחשבון הסחורות והשירותים יש גירעון של 200 מיליון דולר.
- II. יתרות המט"ח של המשק גדלו ב-200 מיליון דולר.
- III. בחשבון השוטף יש עודף של 100 מיליון דולר.

לפיכך,

- א. רק טענות I ו-II נכונות.
- ב. רק טענה II נכונה.
- ג. רק טענות II ו-III נכונות.
- ד. רק טענה I נכונה.
- ה. כל שלוש הטענות נכונות.

שאלה 12

מנתוני מאזן התשלומים של משק בשנה שעברה עולה שקיים עודף בחשבון ההון וכי לא חל שינוי ביתרות המט"ח של המשק. מכאן ניתן להסיק כי:

- א. היבוא גדול מהיצוא.
- ב. היצוא גדול מהיבוא.
- ג. קיים גירעון בחשבון השוטר.
- ד. קיים עודף בחשבון השוטר.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 13

להלן נתונים ממאזן התשלומים של משק בשנה שעברה:

- היצוא גדול מהיבוא ב-10 מיליון דולר.
- המשק קיבל העברות חד-צדדיות בסך 50 מיליון דולר, ולא נתן העברות חד-צדדיות לחו"ל.
- יתרות המט"ח של המשק לא השתנו.

מכאן ניתן להסיק, כי:

- א. בחשבון השוטר יש גירעון של 40 מיליון דולר.
- ב. בחשבון השוטר יש עודף של 10 מיליון דולר.
- ג. בחשבון ההון יש גירעון של 50 מיליון דולר.
- ד. בחשבון ההון יש גירעון של 60 מיליון דולר.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 14

להלן נתונים ממאזן התשלומים של משק בשנה שעברה (במיליוני דולרים):

- ♦ יתרות המט"ח של המשק לא השתנו.
 - ♦ המשק לוה מחו"ל 70 ופרע הלוואות משנים קודמות בסכום של 40.
 - ♦ המשק קיבל העברות חד-צדדיות נטו בסכום של 50.
 - ♦ השקעות זרות במשק 150 והשקעות של תושבי המשק בחו"ל 130.
- מנתונים אלו אפשר להסיק כי עודף היבוא בשנה שעברה היה (במיליוני דולרים):

- א. 200.
- ב. 100.
- ג. 10.
- ד. היצוא שווה לייבוא.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 15

במשק התרחשו שני אירועים (בלבד) במקביל – הריבית העולמית עלתה והתוצר של המשק קטן. כתוצאה מכך (נתחו במסגרת שיווי משקל חלקי בשוק מט"ח) :

- א. עודף היבוא יגדל ויהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.
- ב. עודף היבוא יקטן ויהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.
- ג. עודף היבוא יגדל ויהיה פיחות בשער המטבע המקומי.
- ד. עודף היבוא יקטן ויהיה פיחות בשער המטבע המקומי.
- ה. עודף היבוא יקטן וייתכן ששער החליפין לא ישתנה.

שאלה 16

במשק התרחשו שני אירועים (בלבד) במקביל :

(1) חלה עלייה בביקוש של המשק למוצרים מיובאים, (2) הריבית המקומית ירדה. כתוצאה מכך (נתחו במסגרת שיווי משקל חלקי בשוק מט"ח) :

- א. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי ולא ניתן לדעת מה יקרה לעודף היבוא.
- ב. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי ועודף היבוא יגדל.
- ג. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי ועודף היבוא יקטן.
- ד. יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי ולא ניתן לדעת מה יקרה לעודף היבוא.
- ה. יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי ועודף היבוא יגדל.

שאלה 17

במשק התרחשו שני אירועים (בלבד) במקביל – הריבית המקומית עלתה והתוצר ירד. כתוצאה מכך (נתחו במסגרת שיווי משקל חלקי בשוק מט"ח) :

- א. יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.
- ב. עודף היבוא יקטן.
- ג. לא ניתן לקבוע מה יקרה ליצוא.
- ד. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי.
- ה. יתכן ששער החליפין לא ישתנה.

המשך בעמוד הבא

שאלה 18

בעבר המשק הישראלי רכש בעולם נפט. כתוצאה מגילוי הגז במשק והתחלת הפקתו הקטין המשק את הרכישות של נפט בסכום של 3 מיליארד דולר לשנה.

בנק ישראל הודיע כי כדי למנוע את ההשפעה של הקטנת הרכישות על שער החליפין, הוא מתכנן לקנות בכל שנה מט"ח בסכום של 3 מיליארד דולר ולצבור אותו ביתרות המט"ח. מכאן ניתן להסיק כי (נתחו במסגרת שיווי משקל חלקי בשוק המט"ח):

- א. אם בנק ישראל לא יממש את תוכניתו יהיה פיחות ריאלי בשקל והתוכנית מונעת את הפיחות.
- ב. אם בנק ישראל לא יממש את תוכניתו יהיה ייסוף ריאלי בשקל והתוכנית מונעת את הייסוף.
- ג. אם בנק ישראל לא יממש את תוכניתו שער החליפין של השקל לא ישתנה.
- ד. הקטנת רכישת הנפט מעלה את שער החליפין ורכישת המט"ח של בנק ישראל מורידה אותו כך שלא יהיה שינוי בשער החליפין.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 19

התייחסו לשיווי משקל חלקי בשוק המט"ח.

הניחו כי שני אירועים קרו במקביל:

- כתוצאה ממציאת מאגרי גז גדולים במשק, המשק הפסיק לייבא נפט מחו"ל.

- הריבית העולמית ירדה.

כתוצאה מכך:

- א. יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.
- ב. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי.
- ג. ייתכן ששער החליפין לא ישתנה.
- ד. הן היבוא והן היצוא יקטנו, אך לא יהיה שינוי בעודף היבוא.
- ה. אי-אפשר לדעת מה יקרה לעודף היבוא.

שאלה 20

התייחסו לשיווי משקל חלקי בשוק המט"ח בבריטניה.

בעקבות משאל העם וההחלטה של בריטניה לפרוש מהאיחוד האירופי נוצרה אי-ודאות לגבי העתיד הכלכלי של בריטניה ולכן משקיעים זרים משכו את השקעותיהם הפיננסיות מבריטניה. כתוצאה מכך בבריטניה:

- א. יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.
- ב. עודף היבוא יגדל.
- ג. ייתכן ששער החליפין לא ישתנה.
- ד. יהיה פיחות בשער המטבע המקומי.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

מטלת מנחה (ממ"ן) 14

הקורס: 10126 - מבוא למקרוכלכלה

חומר הלימוד למטלה: יחידה 9

מספר השאלות: 3

משקל המטלה: 4 נקודות

סמסטר: א2025

מועד אחרון להגשה: 31.1.2025

קיימות שתי חלופות להגשת מטלות:

- שליחת מטלות באמצעות מערכת המטלות המקוונת באתר הבית של הקורס
 - שליחת מטלות באמצעות הדואר או הגשה ישירה למנחה במפגשי ההנחה
- הסבר מפורט ב"נוהל הגשת מטלות מנחה"

בתשובתיכם לממ"ן 14 התבססו על ההנחה הבאה, אלא אם כן מניסוח השאלה עולה במפורש אחרת:

1. בכל השאלות הנוגעות לשוק המט"ח או למודל קיינס במשק פתוח מתווספות ההנחות:
 - 1.1. הממשלה נוקטת מדיניות של שער חליפין נייד ותנועות הון חופשיות.
 - 1.2. המשק הוא קטן ביחס לעולם, ואין לו השפעה על רמת המחירים ועל שער הריבית השוררים בעולם (כלומר: רמת המחירים בעולם ושער הריבית העולמי הם אקסוגניים).
 - 1.3. תנועות ההון תלויות בגורמים אקסוגניים, וכן בהפרש שבין שער הריבית המקומי לשער הריבית העולמי.

(בדף ההנחות בבחינה הנחה זו מסופרת כהנחה 12)

שאלה 1 (20 נקודות – 5 לכל סעיף)

הניחו משק הנמצא בשיווי משקל באבטלה.

בשל מאבקים קואליציוניים הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ב-B מיליון ש"ח והיא שוקלת שתי חלופות למימון תוספת ההוצאה. הראשונה - ע"י המיסים והשנייה - ע"י מכירת אג"ח לציבור.

א. נתחו מה יקרה במשק אם תבחר החלופה הראשונה (תרשים זרימה) ומה יקרה לערכי המשתנים המקרו כלכליים: התוצר, הריבית, שער החליפין, הצריכה הפרטית, ההשקעה, עודף היבוא.

ב. ענו מחדש על א בהנחה שתבחר החלופה השנייה.

ג. באיזו מהחלופות התוצר גדול יותר? באיזה מהחלופות עודף היבוא גדול יותר? הסבירו.

ד. איך תשתנה תשובתך לסעיף א אם נתון שהביקוש לכסף לא תלוי בתוצר? יש להסביר את ההבדל בהתרחשות ולציין את ההבדל ביחס לסעיף א לכל אחד מהמשתנים.

שאלה 2 (40 נקודות – 10 נקודות לכל סעיף)

ב-4 הסעיפים הבאים מופיעות טענות המתייחסות למשק בשיווי משקל **באבטלה**.
לכל אחת מהטענות יש לקבוע אם היא נכונה או לא נכונה, ולנמק בקצרה.
נימוק חייב לכלול את תיאור ההתרחשות במשק, הסקת מסקנות וקישור לטענה.

- א. החודש הפדרל רזרב (הבנק המרכזי של ארה"ב) העלה את הריבית בארה"ב ולכן הריבית העולמית עלתה. כלכלנית טענה כי בעקבות כך יהיה פיחות בשער השקל.
- ב. הניחו כי הבנק המרכזי נקט במדיניות מוניטרית מרחיבה. כלכלנית טענה כי ככל שיבוא ההון נטו (CF) רגיש פחות לשינויים בהפרשי הריבית הין הארץ לחו"ל כך העלייה בתוצר תהיה גדולה יותר.
- ג. נתון כי הבנק המרכזי המקומי שומר על שער ריבית קבוע. בשנה האחרונה משקי הבית שינו את התנהגותם והקטינו את הצריכה הפרטית בכל רמה של הכנסה פנויה וריבית. כלכלנית טענה כי כתוצאה מכך עודף היבוא יקטן.
- ד. הבנק המרכזי מכר אג"ח לציבור. כלכלנית טענה כי כתוצאה מכך יהיה ייסוף בשער המטבע המקומי.

שאלה 3 (40 נקודות – 5 לכל סעיף)

לפניכם 8 שאלות רב-ברירה. לכל אחת מהשאלות יש לבחור את התשובה הנכונה ולנמק בקצרה את הבחירה.

שאלה 3.1

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.

כתוצאה מפדיון אג"ח שהגיע מועד פירעון גדלה כמות הכסף במשק ב-1%.
כתוצאה מכך:

- א. שער הריבית ירד ולכן ההשקעה תגדל ועודף היבוא יקטן.
- ב. רמת המחירים תעלה ב-1%, אך אי-אפשר לדעת באיזה שיעור יעלה שער החליפין ה**נומינלי**.
- ג. הן רמת המחירים והן שער החליפין ה**ריאלי** יעלו ב-1%.
- ד. הן רמת המחירים והן שער החליפין ה**נומינלי** יעלו ב-1% ואילו שער החליפין ה**ריאלי** לא ישתנה.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 3.2

הניחו כי המשק הישראלי הוא משק **פתוח** הנמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.
הבנק המרכזי של ארה"ב (הפדרל רזרב) העלה את הריבית של ארה"ב. כתוצאה מכך בישראל:

- א. לשינוי זה לא תהיה השפעה על התעסוקה ועל הרכב השימושים.
- ב. סכום השימושים המקומיים יקטן.
- ג. התוצר יקטן והאבטלה תגדל.
- ד. גם הריבית המקומית תעלה ולכן לא ניתן לדעת מה יקרה לעודף היבוא.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 3.3

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**.
הממשלה החליטה להגדיל את הצריכה הציבורית ושוקלת שתי חלופות למימון ההוצאה:

(1) מכירת אג"ח לציבור

(2) העלאת המיסים

בדיון בנושא הועלו הטענות הבאות, איזו מהן נכונה?

- א. ההשקעה תהיה גדולה יותר בחלופת המיסים לעומת חלופת האג"ח.
- ב. רמת המחירים תעלה ביותר בחלופת המיסים לעומת חלופת האג"ח.
- ג. עודף היבוא יהיה גדול יותר בחלופת המיסים לעומת חלופת האג"ח.
- ד. הריבית תעלה באותו שיעור בשתי החלופות.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 3.4

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. לאור הסכם השלום שנחתם זה עתה הגדילו הפירמות את ההשקעה המתוכננת בכל רמה של תוצר ושער ריבית. מכאן ניתן להסיק כי:

- א. אם הצריכה הפרטית לא תלויה בריבית, אז ההשקעה ועודף היבוא יגדלו באותו הסכום.
- ב. לא ניתן לקבוע אם הצריכה הפרטית תגדל או תקטן, אך ברור שההשקעה תגדל.
- ג. אם הצריכה הפרטית לא תלויה בריבית, אז ההשקעה לא תגדל.
- ד. עודף היבוא יגדל ביותר מהסכום שבו ההשקעה תגדל.
- ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 3.5

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית בסכום נתון ומימנה זאת באמצעות מכירת אג"ח לציבור. רמת המחירים תעלה בשיעור גדול יותר ככל ש:

- א. ההשקעה רגישה פחות לשינויים בריבית.
- ב. הצריכה הפרטית רגישה יותר לשינויים בהכנסה הפנויה.
- ג. הצריכה הציבורית במצב המוצא גדולה יותר.
- ד. הביקוש לכסף רגיש פחות לשינויים בתוצר.
- ה. תנועות ההון הנכנסות נטו רגישות יותר לשינויים בהפרש הריבית בין הארץ לחו"ל.

שאלה 3.6

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. כתוצאה מציפיות לשגשוג, משקי הבית הפחיתו את החיסכון לכל רמה של הכנסה פנויה וריבית. בעקבות זאת:

- א. ההשקעה תקטן ועודף היבוא יקטן.
- ב. הריבית תעלה ולא ניתן לקבוע מה יקרה להשקעה.
- ג. העלייה בצריכה הפרטית שווה לירידה בהשקעה.
- ד. החיסכון של המשק יקטן ועודף היבוא יגדל.
- ה. המחירים יעלו ולא ניתן לקבוע מה יקרה לחיסכון של המשק.

שאלה 3.7

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. כתוצאה ממשבר פיננסי בעולם המשקיעים מחו"ל הקטינו את תנועות ההון הנכנסות נטו אל המשק בכל רמה של הפרש ריביות (בין הריבית המקומית לריבית העולמית). כתוצאה מכך ניתן להסיק כי:

- א. הן ההשקעה והן הצריכה הפרטית יגדלו.
- ב. התוצר יקטן ולכן גם הריבית תרד.
- ג. רמת המחירים תעלה אך לא יהיה שינוי בריבית בגלל הניטרליות של הכסף.
- ד. לא יהיה שינוי בשער החליפין.
- ה. הן ההשקעה והן הצריכה הפרטית יקטנו.

שאלה 3.8

משק **פתוח** נמצא בשיווי משקל **בתעסוקה מלאה**. הממשלה הגדילה את הצריכה הציבורית ומימנה זאת על-ידי מכירת אג"ח לציבור. בעקבות זאת:

- א. יהיה פיחות ריאלי במטבע המקומי.
- ב. לא ניתן לקבוע מה יקרה לשער החליפין הריאלי.
- ג. המחירים יעלו ולכן שער החליפין הריאלי יעלה.
- ד. לשינוי זה אין השפעה על שער החליפין הריאלי.
- ה. יהיה ייסוף ריאלי במטבע המקומי.